

Coincidint amb la celebració a Alaquàs del V Congrés d'Història de l'Horta Sud, hem apostat per incloure dins de la programació del mateix l'exposició que amb el títol "Al-Mirarte l'Horta Sud", la qual recull treballs d'alguns dels i les artistes que conformen l'associació ArteEnred, un col·lectiu que ha fet del procés creatiu col·lectiu una bandera i que dóna l'oportunitat a gran quantitat d'artistes de la nostra comunitat de donar a conèixer la seua obra.

No tinc dubte que l'Horta Sud viu en l'actualitat un interessant moment de la seua història, marcat entre altres coses per la recuperació del nostre patrimoni i per la creació de vincles culturals i socials entre tots els municipis que la conformen. És per això que el congrés d'història que en aquests dies se celebra i més concretament l'exposició que presentem, ens permet mirar des d'una òptica dinàmica i moderna la nostra història per a encarar el futur.

I com a part fonamental de la història, passada, present i futura està la cultura, un senya d'identitat dels pobles, capaç de generar diàleg i enteniment entre les diferents societats, i el que és més important, la cultura ens fa ser persones més tolerants i obertes, en definitiva, més lliures.

A través de les obres que en aquesta exposició es presenten, cada autor reflecteix una personalitat singular, així com una particular i personal interpretació del fil conductor que uneix a totes elles: l'Horta Sud, al voltant de la qual han sorgit a inspiració els sentits i les emocions que han forjat les obres.

No m'agradaria acabar sense felicitar a tots els i les artistes que han participat i col·laborat amb les seues obres en aquesta exposició, totes elles d'un alt nivell artístic i creatiu i invitar-vos perquè la visiteu en el nostre Castell Palau.

Elvira García Campos
Alcaldessa de Alaquàs

Coincidiendo con la celebración en Alaquàs del V Congreso de Historia de l’Horta Sud, hemos apostado por incluir dentro de la programación del mismo, la exposición que bajo el título “Al-Mirarte l’Horta Sud” recoge trabajos de algunos de los y las artistas que conforman la asociación arteEnred, un colectivo que ha hecho del proceso creativo colectivo una bandera y que da la oportunidad a gran cantidad de artistas de nuestra comunidad de dar a conocer su obra.

No tengo duda de que l’Horta Sud vive en la actualidad un interesante momento de su historia, marcado entre otras cosas por la recuperación de nuestro patrimonio y por la creación de vínculos culturales y sociales entre todos los municipios que la conforman. Es por eso que el congreso de Historia que en estos días se celebra y más concretamente la exposición que presentamos, nos permite mirar desde una óptica dinámica y moderna nuestra historia para encarar el futuro.

Y como parte fundamental de la historia, pasada, presente y futura está la cultura, una seña de identidad de los pueblos, capaz de generar diálogo y entendimiento entre las diferentes sociedades, y lo que es más importante, la cultura nos hace ser personas más tolerantes y abiertas, en definitiva, más libres.

A través de las obras que en esta exposición se presentan, cada autor refleja una personalidad singular, así como una particular y personal interpretación del hilo conductor que une a todas ellas: l’Horta Sud, alrededor de la cual han surgido a inspiración, los sentidos y las emociones que han forjado las obras.

No me gustaría terminar sin felicitar a todos los y las artistas que han participado y colaborado con sus obras en esta exposición, todas ellas de un alto nivel artístico y creativo e invitaros a que la visitéis en nuestro Castillo Palacio.

Elvira García Campos
Alcaldesa de Alaquàs

Davant d'esta exposició del col·lectiu ArteEnred, multi-autorial-disciplinar, es reafirma la màxima del decàleg professional de l'art: que la sort et trobe treballant.

Tenim un títol general per a totes les exposicions que fem, "Al-mirarte", comprenent aquest genèric el tema puntual, en aquest cas, l'Horta Sud, que enllaça amb el del V Congrés d'Història de la mateixa comarca. En les nostres exposicions, tots els artistes estan per la seua capacitat efectiva cap als problemes de l'art, són al seu torn autogestors i cada mostra serveix d'autovalidació i, per a mi, el més important, d'experimentació i aposta a l'encreuament d'experiències, amb tot el que comporta de vulnerabilitat i risc.

En Al-Mirarte es troba una associació d'afinitats establerta per coincidència d'interessos, però no es deté ací, és una posada a prova de les capacitats per a establir un punt de negociació amb el discurs, (pense que les exposicions col·lectives, quan sorgeixen d'una necessitat discursiva, són el millor diàleg), amb els agents culturals, amb els crítics i amb tots aquells que tenen interessos i que es veuen involucrats en un sistema tan complex com és el que rodeja a l'art.

El muntatge i realització d'una exposició col·lectiva com aquesta és un exercici de lectura de doble tall: llig les obres produïdes i l'entorn de producció. I, per a què? Per a assenyalar un estat de l'art basant-se en el mode en què es realitzen processos cognitius, que fan possible obres com les que exposem, que podríem anomenar d'art contemporani. Ja va dir Kandinsky, que tota obra d'art és filla del seu temps i que moltes vegades és mare dels nostres sentiments. De la mateixa manera, cada període de cultura produeix un art propi que no pot repetir-se. Pel que cada artista s'expressa amb total llibertat i originalitat, la seua obra parteix de la idea que l'art no és només el que es veu sinó el significat que ens deixa al mirar, el veure més enllà del que veiem, el sentir més enllà del que pensem, el simple fet de deixar-nos portar i envoltar per allò que desconeixem, però que no podem deixar de mirar.

I és ací on sorgeix el títol genèric de les nostres exposicions Al-Mirarte: la mirada, modes de veure d'un col·lectiu sobre un tema triat, en aquest cas l'Horta Sud, i a partir d'ací ens posem en marxa i apareix la qüestió de la creativitat i específicament la producció i representació que plasmem en les nostres obres.

A vegades, aquesta mirada és fruit de l'encabotament o de la casualitat, però sorgeix. Giacometti, en un reportatge que li fan quasi al final de la seua vida, diu que l'art és un mitjà de veure i insisteix a donar a veure el que no es pot reeixidament representar, la seua obra comença en el moment que ell creu que fracassa quan vol representar allò que veu, ell vol copiar el que veu, vol mostrar el que veu, però es troba amb el fracàs d'això que vol mostrar, i apareix quelcom, la seua original manera de treballar, la seua obra, i que crec que val la pena conèixer.

També Bacon, en el seu mode de treballar, introdueix quelcom paregut, intenta copiar el que veu, quan ho està copiant se li provoca una taca, l'atzar de la producció artística produeix una taca. La taca que apareix en la tela, transforma, transfigura el que està fent i el seu mode de veure'l, i llavors dóna a veure quelcom que es converteix en una transfiguració d'allò que s'ha percebut, però que també li permet percebre d'una altra manera. Ell el crida un esdeveniment, que estaria entre l'atzar de la taca i quelcom que no sap definir, però que vindria d'una espècie de voluntat interior, d'un intent de percebre, de veure més enllà d'allò vist.

Llavors em pregunte, veiem o construïm?, si la percepció visual suposa una construcció, el que veiem és el que construïm, no la realitat tal qual ens és donat. Per tant la imatge no és un reflex, no és còpia, sinó que és la nostra creació. Canvia d'aspecte, regira de lloc un mateixa dada per a presentar-lo d'una altra manera, o siga que en la imatge que nosaltres representem hi ha creació, evidentment aquesta imatge no és la rèplica especular de l'objecte.

Ara bé, què és el que fa que la percepció se'ns presente com una construcció, que el que veiem siga quelcom que no és la dada pura de la realitat sinó quelcom que construïm amb això? Pense que el que fa, el que organitza tot mode de veure, és la mirada. Es pot dir que en tot veure, hi ha una mirada que ordena, que configura espais, que dóna forma peculiar a les dades

percebudes, tant en la creació artística com en la vida. Crea espais, alguns absolutament virtuals, l'espai de l'amor per exemple, construït per l'encreuament de les mirades.

La mirada fa de la percepció una manera de veure que és específic, construeix espais diferents de dades semblants. A aquest mode de veure constituït per la mirada, podem pensar-lo com a característic d'èpoques, de sectors socials, de societats, també pot ser el mode de veure singular d'un subjecte. Resumint, el que vull dir és que el que ens apareix com *perceptum*, en realitat específicament és un *fictum*, una ficció constituïda amb dades de la realitat, cada època té un *fictum* dominant i la nostra no s'escapa, el vertader acte artístic, em pareix, consisteix a poder veure més enllà del *fictum* de cada moment.

També tenim la mirada que es dirigeix a l'obra d'art, aquesta no és un simple exercici visual, és un feix relacional on s'opera un intercanvi d'informacions, reflexions, sensacions, emocions entre la personalitat de l'autor i la del que mira. Aquest intercanvi fa que l'obra viva i reba consideració. L'enriquiment és mutu. L'obra només s'entrega totalment a qui s'obri a ella amb la seua sensibilitat, la seua experiència de la vida, la seua cultura. La qualitat de l'obra exigeix la qualitat de la mirada, mentre que la mirada investeix l'obra amb els seus propis poders d'imaginació.

L'obra viu de la mirada, està feta per a ser vista. Però ella ens veu mirar-la i veient que ens veu, ens veiem. L'ull veu, la memòria interpreta, la imaginació fantasieja. L'emoció pot llavors embargar-lo i transportar-lo a u, ja que l'art sempre té quelcom nou per a donar-nos i, a més, hi ha persones com les pertanyents al col·lectiu ArteEnred, disposades a mostrar-lo i crec que això és bo.

Voldria acabar amb una frase que em va dir un amic i que m'acompanya sempre "L'ART FA ESPECIAL ALS QUE S'ANIMEN A ENTENDRE'L".

Ante esta exposición del colectivo ArteEnred, multi-autorial-disciplinar, se reafirma la máxima del decálogo profesional del arte: que la suerte te encuentre trabajando.

Tenemos un título general para todas las exposiciones que hacemos, "Al-Mirarte", abarcando este genérico el tema puntual, en este caso, "L'Horta Sud", que enlaza con el del V. Congreso de Historia de esta misma comarca. En nuestras exposiciones, todos los artistas están por su capacidad efectiva hacia los problemas del arte, son a su vez autogestores y cada muestra sirve de autovalidación, y para mí, lo más importante, de experimentación y apuesta al cruce de experiencias, con todo lo que conlleva de vulnerabilidad y riesgo.

En Al-Mirarte, se encuentra una asociación de afinidades, establecida por coincidencia de intereses, pero no se detiene ahí, es una puesta a prueba de las capacidades para establecer un punto de negociación con el discurso, (pienso que las exposiciones colectivas, cuando surgen de una necesidad discursiva, son el mejor diálogo), con los agentes culturales, con los críticos y con todos aquellos que tienen intereses y que se ven involucrados en un sistema tan complejo como es el que rodea al arte.

El montaje y realización de una exposición colectiva como ésta, es un ejercicio de lectura de doble filo: lee las obras producidas y el entorno de producción. Y ¿para qué?, para señalar un estado del arte en base al modo en que se realizan procesos cognitivos, que hacen posible obras como las que exponemos, que podríamos llamar de arte contemporáneo. Ya dijo Kandinsky, que toda obra de arte es hija de su tiempo y que muchas veces es madre de nuestros sentimientos. De la misma forma, cada periodo de cultura produce un arte propio que no puede repetirse. Por lo que cada artista se expresa con total libertad y originalidad, su obra parte de la idea de que el arte no es solo lo que se ve, sino el significado que nos deja al mirar, el ver más allá de lo que vemos, el sentir más allá de lo que pensamos, el simple hecho de dejarnos llevar y envolver por aquello que desconocemos, pero que no podemos dejar de mirar.

Y es aquí donde surge el título genérico de nuestras exposiciones Al-Mirarte: la mirada, modos de ver de un colectivo sobre un tema elegido, en este caso L'Horta Sud, y a partir de aquí nos

ponemos en marcha y aparece la cuestión de la creatividad y específicamente la producción y representación que plasmamos en nuestras obras.

A veces esta mirada es fruto del empecinamiento o de la casualidad, pero surge. Giacometti, en un reportaje que le hacen casi al final de su vida, dice que el arte es un medio de ver e insiste en dar a ver lo que no se puede exitosamente representar, su obra comienza en el momento que él cree que fracasa cuando quiere representar aquello que ve, él quiere copiar lo que ve, quiere mostrar lo que ve, pero se encuentra con el fracaso de eso que quiere mostrar, y aparece algo, su original manera de trabajar, su obra, y que creo vale la pena conocer.

También Bacon en su modo de trabajar introduce algo parecido, intenta copiar lo que ve, cuando lo está copiando se le provoca una mancha, el azar de la producción artística produce una mancha. Esa mancha que aparece en la tela, transforma, transfigura lo que está haciendo y su modo de verlo, y entonces da a ver algo que se convierte en una transfiguración de lo percibido, pero que también le permite percibir de otra manera. Él lo llama un acontecimiento, que estaría entre el azar de la mancha y algo que no sabe definir, pero que vendría de una especie de voluntad interior, de un intento de percibir, de ver más allá de lo visto.

Entonces me pregunto, ¿vemos o construimos?, si la percepción visual supone una construcción, lo que vemos es lo que construimos, no lo real tal cual nos es dado. Por tanto la imagen no es un reflejo, no es copia, sino que es nuestra creación. Cambia de aspecto, trastoca de lugar un mismo dato para presentarlo de otro modo, o sea que en la imagen que nosotros representamos hay creación, evidentemente esta imagen no es la replica especular del objeto. Ahora bien, ¿qué es lo que hace que la percepción se nos presente como una construcción, que lo que vemos sea algo que no es el dato puro de lo real sino algo que construimos con eso? Pienso que lo que hace, lo que organiza todo modo de ver, es la mirada. Se puede decir que en todo ver, hay una mirada que ordena, que configura espacios, que da forma peculiar a los datos percibidos, tanto en la creación artística como en la vida. Crea espacios, algunos absolutamente virtuales, el espacio del amor por ejemplo, construido por el cruce de las miradas.

La mirada hace de la percepción un modo de ver que es específico, construye espacios diferentes de datos similares. A este modo de ver constituido por la mirada, podemos pensarlo como característico de épocas, de sectores sociales, de sociedades, también puede ser el modo de ver singular de un sujeto. Resumiendo, lo que quiero decir es que lo que nos aparece como perceptum, en realidad específicamente es un fictum, una ficción constituida con datos de lo real, cada época tiene un fictum dominante y la nuestra no se escapa, el verdadero acto artístico, me parece, consiste en poder ver más allá del fictum de cada momento.

También tenemos la mirada que se dirige a la obra de arte, ésta no es un simple ejercicio visual, es un haz relacional donde se opera un intercambio de informaciones, reflexiones, sensaciones, emociones entre la personalidad del autor y la del que mira. Este intercambio hace que la obra viva y reciba consideración. El enriquecimiento es mutuo. La obra sólo se entrega totalmente a quien se abre a ella con su sensibilidad, su experiencia de la vida, su cultura. La calidad de la obra exige la calidad de la mirada, mientras que la mirada inviste la obra con sus propios poderes de imaginación.

La obra vive de la mirada, está hecha para ser vista. Pero ella nos ve mirarla y viendo que nos ve, nos vemos. El ojo ve, la memoria interpreta, la imaginación fantasea. La emoción puede entonces embargarle y transportarle a uno, ya que el arte siempre tiene algo nuevo para darnos y además, hay personas como las pertenecientes al colectivo ArteEnred, dispuestas a mostrarlo y creo que eso es bueno.

Quisiera terminar con una frase que me dijo un amigo y que me acompaña siempre “EL ARTE HACE ESPECIAL A QUIENES SE ANIMAN A ENTENDERLO”.

El deambular artístic de l'associació arteEnred ens porta ara fins a Alaquàs. Si, a Llombai, "Els moriscos" va ser el punt de referència de l'exposició, ací no dista massa el plantejament expositiu.

Emmarcada dins del V Congrés d'Història de l'Horta Sud, part de les propostes són coincidents ja que entre els comunicats que podem trobar en les diferents ponències, es troben els relacionats amb la seua història, i aquesta, s'escriu i rubrica també amb cal·ligrafia àrab.

No obstant això, en aquest cas, el plantejament de l'exposició és prou més ampli perquè l'espectre que comprén és molt major; l'Horta Sud, la seua història, art, geografia, llengua, etnologia, cultura popular i molts altres vessants que enriqueixen la comarca.

En un marc incomparable com és el Castell d'Alaquàs, novament ens donem cita en una exposició multitudinària on s'entrecreuran estils, tendències, vocació i genialitat, actituds i posada en escena, quelcom ja quotidià en el plantejament artístic d'arteEnred. Aquest moviment de quadres i escultures, de peces ceràmiques, de textos trobats amb els traços de tinta, amb el pinzell, amb el foc del forn o el cisell del pedrapiquer, ens eleven novament a un estatus que estem obligats cada dia a tindre més alt, és la nostra exigència com a individus i com a grup, hem d'obrir la ment a aqueixos plantejaments arriscats però potents, fem "l'obra" i no una obra, és important com a principi, el nostre compromís amb tots i cada un dels plantejaments artístics, hem de caminar un camí per a avançar i la nostra obra amb nosaltres, no s'ha d'estancar, no hem de ser conformistes, sempre podrem donar una miqueta més dels fantasmes que recorren el nostre interior i que ens fan vibrar.

No podem oblidar AL-MIRARTE, el nexce que està unint en aquest moment les exposicions d'arteEnred, ple de connotacions; àrab, artística i intimista: "AL", "MIRAR", "MIRAR-TE", "ART".

"Despierta, tiemblo al mirarte;
dormida, me atrevo a verte.
Por eso, alma de mi alma,
yo velo mientras tú duermes."

Gustavo Adolfo Bécquer

Fidel reflex del romanticisme espanyol, l'art de la poesia o la poesia en l'art; tal vegada la literatura hauria d'estar molt més present en la nostra associació. I com un xicotet homenatge, part d'un sonet d'algú gran de la nostra terra.

"Pero al mirarte y verte la sonrisa
que te produjo el limonado hecho,
a mi torpe malicia tan ajena,"

Miguel Hernández

José Manuel Ramos
President APAP. arteEnred